

ÚVODEM A K POZORNOSTI TVŮRCŮ DIVADLA PRO DĚTI

Je tomu nějakých sedm let, co se sešla skupina teoretiků, metodiků a jiných iků a dala podnět k ediční řadě, jejíž sedmý díl právě držíte v rukou. Vedena snahou upozornit na to, že ne vše, co vyšlo tiskem, lze považovat za východisko ke vzniku dramatického díla, se rozhodla pohlédnout nejprve kritickým okem na u nás vydané hry pro děti. Výsledek byl velice žalostný. Ze stovek „dramatických textů“ jich obstálo padesát. Píši-li, že obstálo, znamená to, že se jedná o textové předlohy, které skýtají základní předpoklady pro vznik dramatického díla. Žádný Shakespeare divadla pro děti objeven nebyl.

Každá jedna z padesáti her je pouze výchozím materiálem k dramaturgické práci, nezbytnému to předpokladu pro úspěšné scénické provedení. Synopse těchto her naleznete v první knize této ediční řady.

V prvních šesti dílech pak naleznete celkem osmnáct textových předloh, jejichž dostupnost byla mizivá, ačkoliv se jedná o předlohy z nejkvalitnějších. Vlastní texty her jsou doplněny dramaturgickými pendanty z pera Aleny Urbanové. Nejedná se o návody jak co hrát. Jde o zasvěcený pohled, upozorňující potencionální inscenátory na premisy těchto her a současně na úskalí, která je nutné překonávat při jejich jevištní realizaci. Ve svém celku je pak těchto šest dílů **Dramatiky pro děti** spolu s dalšími dvěma publikacemi Aleny Urbanové – **Popelka divadla pro děti** a **Mýtus divadla pro děti** skutečnou školou dramaturgického myšlení. Podtituly jednotlivých dílů – 3x Božena Němcová, 3x Karel Jaromír Erben, 3x Karel a Josef Čapkovi, 3x Hans Christian Andersen, 3x Božena Němcová – slovenské pohádky, 3x Orient – označují zdroje, z nichž bylo čerpáno.

Tento sedmý díl, nesoucí podtitul **Zpět dramatikovi**, je koncipován odlišně. Neobsahuje texty her, neboť se jedná o tituly dostupné. Sedmý díl Dramatiky pro děti pojednává o dalších repertoárových zdrojích. Upozorňuje na možnosti, které představuje divadlo založené na dramatickém básnictví. Nalezneme v něm odkazy na barokní folklorní projevy 17. a první poloviny 18. století, na sousedské divadlo českého národního obrození, na českou divadelní klasiku představovanou jmény Václav Kliment Klicpera, Josef Kajetán Tyl, Alois Jirásek, Ladislav Stroupežnický, na další české dramatické autory – Simeona Macháčka, Marii Kubátovou, Josefa Kainara s konečně na zdroj patrně neočekávaný, na hry Osvobozeného divadla Jiřího Voskovce s Jana Wericha. Sedmý díl Dramatiky pro děti doplňuje výběr oněch zmíněných padesáti her z dílu prvního o dalších sedmnáct. Jejich výběr provedla a synopse k nim napsala, stejně jako pro díl první, Jarmila Černíková-Drobná. Synopse jsou opět tištěny tak, aby z nich bylo možné uspořádat kartotéku.

Tímto sedmým dílem zatímne uzavíráme ediční řadu Dramatika pro děti. Její iniciátoři

si od ní slibovali mnohé. Kéž by byla alespoň pohnutkou k tomu, aby divadlo pro děti bylo bráno přinejmenším stejně vážně jako divadlo pro dospělé, aby se inscenátoři věnovali rozpoznávání toho, co je škvár o co předloha hodná pozornosti. Zkrátka, aby divadlo pro děti nebylo lhostejné ke svým adresátům, aby se jeho tvůrci přestali zříkat své odpovědnosti.

Milan Strotzer

Napsáno jako úvod k publikaci Alena Urbanová: Zpět k dramatikovi (O tom, proč hrát pro děti klasiky, které a jak), 7. dílu ediční řady Dramatika pro děti, IPOS Praha 1994.